

Siseministri määruse „Siseministri 30. märtsi 2017. aasta määruse nr 17 „Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded ja nõuded tuletõrje veevarustusele“ muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Siseministri määruse „Siseministri 30. märtsi 2017. aasta määruse nr 17 „Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded ja nõuded tuletõrje veevarustusele“ muutmise“ eelnõu (edaspidi *eelnõu*) eesmärk on kõrvaldada määruse kehtimise ajal praktikas ilmnenud probleemkohad. Siseministri määrus nr 17 jõustus 7. aprillil 2017. aastal uue terviktekstina. Määruse rakendamise käigus on aga tekkinud küsimusi ja ilmnenud probleeme, mille tõttu on määrust vaja muuta. Eelnõus täpsustatakse osa sätteid õiguselgusel eesmärgil, samuti tehakse mõni põhimõtteline muudatus.

Eesti Pääkeseelektri Assotsiatsioon on eelnõu koostajate tähelepanu juhtinud näiteks asjaolule, et määruses ette nähtud nõuded päikesepaneelide süsteemi paigaldamise kohta ei aita tagada ohutust. Seetõttu on eelnõuga muudetud päikesepaneelidega seotud sätteid paralleelselt muudatustega standardis EVS 812-7:2018 „Ehitiste tuleohutus. Osa 7: Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded“. Kaablitega tegelevad ettevõtted on märkinud, et määruses on nõudeid, mida ei ole võimalik täita või saab seda teha väga suurte kuludega. Näiteks näeb määrus erandeid tegemata ette kasutada suure tuletundlikkusklassiga kaableid kõigis hoonetes, kuid selline rangus pole põhjendatud. Kuivõrd erinevate kasutusviisidega hoonetes on mõistlik ja eesmärgipärane kasutada eri tuletundlikkuse klassiga kaableid, muudetakse eelnõuga praeguse määruse seda osa. Muudatuse aluseks võeti Saksamaa praktika, mis on teaduspõhiselt välja töötatud ja katsetatud ning sobib kasutamiseks Eesti oludes.

Kuivõrd määruse jõustumisest alates on muudetud mitut valdkonda reguleerivat standardit, on ka standardites tehtud muudatused ajendanud määruse teksti täpsustama ja määruse lisades esitatud tabeleid täiendama. Kuna standardites osutatu on määruse nõuete täitmisel oluline, peavad nii standardi kui ka määruse nõuded olema kooskõlas.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Siseministeeriumi pääste- ja kriisireguleerimispoliitika osakonna nõunik Mari Tikan (mari.tikan@siseministeerium.ee, tel 612 5142). Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti on kontrollinud sama osakonna õigusnõunik Kadi Parmas (kadi.parmas@siseministeerium.ee, tel 612 5214). Eelnõu ja seletuskirja on keeleliselt toimetanud Siseministeeriumi õigusosakonna keeleteimetaja Airi Kapanen (airi.kapanen@siseministeerium.ee, tel 612 5241).

Eelnõu ettevalmistamisel osalesid ka Päästeameti õigusosakonna jurist Margit-Marit Raudsepp (margit.raudsepp@rescue.ee, tel 444 7832), ohutusjärelvalve osakonna ekspert Margus Piik (praegu Põhja Päästkeskuse ohutusjärelvalve nõunik) ja sama osakonna ekspert Raido Jalas (praegu erasektoris).

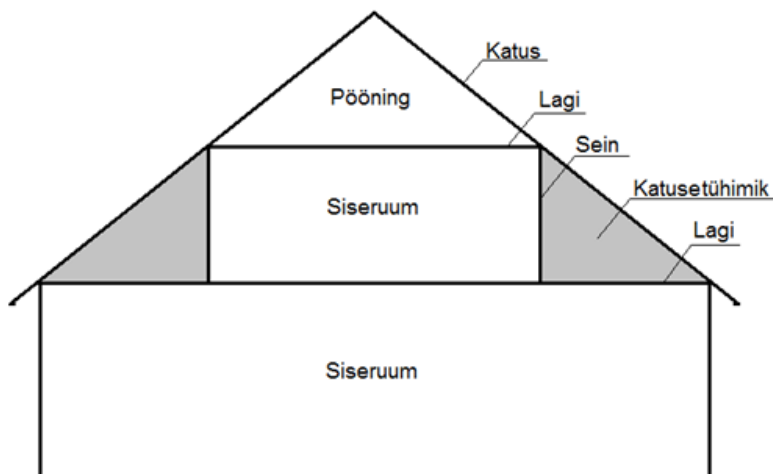
2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb 67 punktist.

Eelnõu punktid 1–4 puudutavad määruse § 2 ehk termineid ja terminite sisustamist. **Punktiga 1** täiendatakse § 2 lõikes 14 nimetatud terminit „evakuatsiooniala“ ja lisatakse, et evakuatsioonialaks loetakse üldjuhul ühe korruse tasapind. Tegemist on olulise täiendusega seetõttu, et kuivõrd tuletõkkesektsioon on mõnel juhul lubatud projekteerida ka läbi mitme korruse, peab evakuatsiooniala olema projekteeritud igal korrusel eraldi. Ka evakuatsiooniala nõuded peavad eelnõu kohaselt olema täidetud igal korrusel eraldi.

Punktiga 2 täiendatakse § 2 lõiget 18 selliselt, et ka termin „väljapääsutee“ on käesoleva määruse tähenduses liikumiskõlblik vaba läbikäigutee hoone põranda mis tahes punktist evakuatsioonipääsuni. Määruses kasutatakse nii terminit „väljumistee“ kui ka terminit „väljapääsutee“ samas tähenduses, kuivõrd mõlemad terminid on valdkonnas paralleelselt kasutusel. Terminit „väljapääsutee“ kasutab praegu kehtiv standard „EVS-EN 1838:2013 Valgustehnika. Hädavalgustus“, samas on termin „väljumistee“ kasutusel Eesti standardiseerias EVS 812. Kuivõrd mõlemad terminid on kasutusel nii määruses kui ka standardites, on mõistlik jätta kasutusele mõlemad terminid, aga tuua seejuures esile, et nende sisu määruse tähenduses on sama, sest eelnõu koostajatele pole teada, mis ajal ja kas kavatakse nimetatud standardit või standardiseeriat muuta.

Punktide 3 ja 4 kohaselt täiendatakse § 2 kahe uue lõikega. Paragrahvi 2 lõikes 20¹ avatakse termin „katusetühimik“. See termin on vaja sisustada selleks, et vähendada vaidlusi ja vääriti tõlgendamist pööninguga seotu korral. Kui pööninguks loetakse ruum katuse ja viimase korruse lae vahel, on katusetühimik nn räästaõõnsus, millele teatud kõrgusest alates peab olema kindlustatud juurdepääs päästetöödeks (vt joonis 1). See on oluline nüanss, kui rääkida päästetööde tegemise võimalikkusest hoone katusel või pööningul. Seega on termin „katusetühimik“ toodud eelnõusse selgitava eesmärgiga, et juba projekteerimise ajal tagada pööningute ja katusetühimike tuleohutus ning päästetööde võimalikkus hoone nendes osades. Seni tõlgendasid projekteerijad ja Päästeamet nõudeid erinevalt – projekteerijad jätsid katusetühimikud tähelepanuta, kuid Päästeamet nõudis just tule leviku takistamiseks ja päästetööde võimaldamiseks sellistele hoone osadele juurdepääse ja vajaliku tuletundlikkusega materjalide kasutamist. Samas polnud ametil õiguslikult millelegi tugineda. Nõuded katusetühimikule on samasugused pööningule esitatavate nõuetega. Lisaks tuleb silmas pidada, et katusetühimikule esitatavad nõuded kohalduvad uutele ehitistele, st ehitised, mida eelnõu koostamise ajal ehitatakse, selle nõude alla ei lähe. Ehitiste puhul, millel veel ehitisluba pole, tuleb projektis vastavat osa muuta. Samasugune põhimõte kehtis ehitistele ka määruse 17 kehtima hakkamisel 2017. aasta märtsis.

Joonis 1. Katusetühimik

Paragrahvi 2 lõikes 37 avatakse termin „ühiskasutusala“. Termin „ühiskasutusala“ asendab kehtiva määruse § 46 lõikes 1 nimetatud termini „üldkasutatav ala“. Kui võtta kasutusele termin „ühiskasutusala“ on võimalik täpsemini selgitada evakuaatsiooniga seotud sätteid. Ühiskasutusala on hoone ruum või selle osa, mida hoone kasutajad saavad evakuaatsiooni korral ühiselt kasutada. Ehkki ühiskasutusala on seotud evakuaatsiooniks vajalike eelduste loomisega, võib ühiskasutusosalaks pidada korteriomandi- ja korteriühistuseaduse § 4 lõikes 3 toodud eriomandi eseme välistust: eriomandiks ei ole hoone ja selle osad ega hoone püsimiseks või ohutuse tagamiseks või korteriomani ke ühiseks kasutamiseks vajalikud seadmed ka siis, kui need asuvad eriomandi esemeks oleva hoone reaalsosa piires. Seega peetakse ühiskasutusala all silmas hoone osa, mis ei ole eriomand ja võimaldab selle kasutajatel ohu korral turvaliselt evakueeruda.

Eelnõu punkti 5 kohaselt täiendatakse § 3 kolmanda lausega, mis ütleb, et kui ehitises on ruume või ehitise osi, mis ei ole ehitatud ehitusprojekti kohaselt, peab need ehitise ruumid või osad viima vastavusse ehitamise ajal kehtinud tuleohutusnõuetega, välja arvatud määruse § 55 lõikes 2 loetletud tagasiulatuvate nõuete korral. See tähendab, et kui ehitis on ümber ehitatud ilma projektita või seda ei ole tehtud projekti järgi, lahendatakse tuleohutusega seonduv ehitamise ajal kehtiva õiguse kohaselt. Kui ehitis on ehitatud projekti järgimata, tuleb ehitis viia projektiga vastavusse. Kui aga ehitati ilma projektita (mis sisult tähendab ebaseaduslikku ehitustegevust), tuleb ehitis kõigepealt seadustada. Selline täiendus on kooskõlas kehtiva õiguspraktikaga, kus ehitisele kehtivad ehitamiseaegsed nõuded.

Eelnõu punktis 6 toodud täiendus puudutab hoone korruste tulepüsivust. Peale nõude, et hoone osad võivad olla eri tuleohutusklassiga, tingimusel, et tule levik hoone osade vahel on piiratud tuletõkkekonstruktsiooniga, tuleb eelnõu kohaselt silmas pidada, et alumise korruse tuleohutusklass ei tohi olla väiksem kui ülemise korruse oma. See on hoone tuleohutuse seisukohast väga oluline, kuna hoone alumised korrused peavad tulekahjus olema vastupidavamad kui ülemised. Ideaalolukorras peaks kogu hoone kuuluma ühte tuleohutusklassi, kuid enne ümberehitamist võidakse need hoone osad, mida juurde ehitada soovitakse, projekteerida teisiti kui algne hoone. Just sellist olukorda nõue reguleeribki – hoone laiendamine ülespoole ja kõrvale on lubatud, kuid tule leviku takistamiseks ja ohutu evakuaatsiooni tagamiseks tuleb hoone osad eraldada tuletõkkekonstruktsioonidega ja pealeehitatud korrus peab olema samast või väiksemast tuleohutusklassist kui alumine.

Eelnõu punktidega 7 ja 8 täiendatakse § 12 ehk tuletõkkeseptsioonide moodustamisega seotud sätteid. Eelnõu kohaselt tuleb eraldi tuletõkkeseptsiooniks eraldada ka kelder, välja arvatud ühe korteriga elamus. Kelder jagatakse tuletõkkeseptsioonideks lubatud piirpindala ulatuses. Kui selleks tuleb tuletõkkeseptsioonide all olevad keldrid eraldada, siis seda tehakse. Ent kui tuletõkkeseptsiooni saab moodustada kogu maja ulatuses olevast keldrist (keldritest), on ka see lubatud. Tähtis on, et tulekahju korral oleks takistatud suitsu ja kuumuse levik hoone eluruumidesse ning evakuaatsiooniteel ei oleks takistusi. See on tagasiulatuv nõue, st ka olemasolevates hoonetes tuleb keldrid ohutuse kaalutlusel ümber ehitada tuletõkkeseptsioonideks. Sama nõue on esitatud ka standardis EVS 812-7:2018 „Ehitiste tuleohutus. Osa 7: Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded“. Kuivõrd tegemist on hoone tervikut ja ohutust silmas pidades olulise nõudega, on asjakohane ja vajalik see täiendus lisada ka määrusesse.

Teine muudatus on seotud hoone elektrikilpide või nende ruumidega. Uus sõnastus täpsustab, et sellised hoone osad tuleb eraldada tuletõkkeseptsiooniks vaid juhul, kui peakaitsme nimivool on üle 100 ampri ning kui nendest toidetakse rohkem, kui ühes tuletõkkeseptsioonis asuvaid

seadmeid. Praegune sõnastus on tekitanud olukorra, kus näiteks suurema pinnaga köögi elektrikilp või suuremate ventilatsiooni- ja jahutusseadmete elektrikilbid ei või enam asuda köögiga samas tuletõkkeseksioonis või ventilatsiooniruumis nagu varem.

Eelnõu punkti 9 kohaselt täiendatakse § 14 lõikega 7¹. Uue lõike kohaselt peab evakuatsiooniteel asuv tavakasutusese avatud tuletõkkeuks olema varustatud seadmega, mis sulgeb sellise ukse tulekahju või selle ohu korral automaatselt. Seega, kuigi evakuatsiooniteel asuvaid tuletõkkeuksi lubatakse hoida tavakasutusese ka avatuna (kui see on hoone kasutamise seisukohalt mõistlik, nt koolides või suurtes büroohonetes, kus iga päev viibib palju inimesi), peab selline uks tulekahju või selle ohu korral sulguma automaatselt. Ukse sulgumiseks on erinevaid lahendusi, kuid levinuim on magnetite kasutamine. Magnetid hoiavad tavaolukorras ukse lahti, ent niipea, kui hoones käivitub automaatne tulekahjusignalsatsioon, toimub demagnetiseerimine. Selle tagajärjel sulgevad ukse automaatselt ning takistavad seega suitsu ja kuumuse levikut. Siinses punktis toodud täiendus tagab selle, et tuletõkkeuks peab tulekahju või selle ohu korral ilma kõrvalise abita automaatselt sulguma. Ohutust silmas pidades on see tähtis nõue, kuna siis moodustub tulekahju ajal tuletõkkeseksioon, et tõkestada tule ja suitsu levik ning ohutult evakueeruda. Sel moel on tulekahju ajal tagatud tuletõkkeseksiooni terviklikkus.

Eelnõu punkti 10 kohaselt täpsustatakse paragrahvi 14 lõikes 9, et tuletõkkekonstruktsiooni täielikult või osaliselt läbiva tehnosüsteemi **läbimiskoha** tulepüsivusaeg peab olema vähemalt 50 protsenti tuletõkkekonstruktsioonile ette nähtud tulepüsivusajast. Kuivõrd kehtiva sõnastuse järgi oli võimalik aru saada, et tulepüsivusaja 50 protsendi nõue kehtib tehnosüsteemile, on muudatus vajalik selleks, et tagada õigusakti kooskõla ohutusnõudega, kuna õigupoolest on tähtis just tehnosüsteemi läbimiskoha tulepüsivusaeg.

Eelnõu punktiga 11 täiendatakse § 15 uue lõikega 5, mille kohaselt tuleb katusetühimikule juurdepääsu tagamisel järgida § 15 lõigetes 3 ja 4 sätestatut. Katusetühimikule juurdepääsu tagamiseks seatakse samasugused nõuded, nagu on pööningule juurdepääsu korral, sest tule levik tuleb takistada ka katusetühimikus ja tulekahju ajal peab olema võimalik juurde pääseda ka hoone sellele osale.

Eelnõu punktid 12 ja 13 on seotud rõdu, lodža ja terrassi tuleohutusega. Muudatuse kohaselt on kindlaks määratud nõuded rõdu- ja lodžapõranda ning terrassiplatvormi konstruktsioonile ning rõdu- ja lodžapõranda ja terrassiplatvormi **kattematerjalile**. Kuivõrd kehtivas määruses on esitatud nõue lakooniliselt vaid rõdu-, lodža- ja terrassipõranda kohta, ei taga see vajalikku selgust ja on kohati piirav. Kehtiva määruse sõnastus on praktikas tekitanud küsimusi ja põhjustanud vaidlusi seoses sellega, kas kattematerjalidele kehtivad samad nõuded mis põrandale või on lubatud teha teatud mööndusi. Seepärast muudetakse eelnõus nõue senisest selgemaks, kehtestades tuletundlikkuse nõuded eraldi rõdu- ja lodžapõrandale ning terrassiplatvormile ning loetletute kattematerjalile.

Eelnõu punkti 14 kohaselt jäetakse § 18 lõike 2 punktist 7 välja sõna „puidust“. See muudatus hoiab ära segaduse, kus puidust posti ja tala korral ei pidanud tuletundlikkust tõendama, kuid muu materjali korral oleks pidanud seda tegema. Seda enam, et selle sätte teistes punktides on keskendutud hoone osade loetelule, mitte nende materjalidele. Oluline on, et tuletundlikkuse nõuetele vastavust ei pea tõendama mistahes materjalist kandva posti ja tala korral, kui sellise detaili eksponeerimine on vähene.

Eelnõu punktide 15 ja 16 kohaselt muudetakse § 20 ehk kaabli tulekindlusega seotud sätet. Kehtivas sõnastuses esitatud nõuded on liiga optimistlikud meie ehitusturul kasutatavate kaablite kohta ja liialt pessimistlikud kaablite tegeliku tulekindluse kohta. See tähendab, et kaablitele on seatud liiga suur tulekindluse nõue (ka väiksema klassi kaabel käitub tulekahju korral piisavalt tulekindlalt, et tagada seadmete töö ja võimaldada ohutu evakuatsioon). Samuti vajab märkimist, et täiesti põlematuid kaableid ei liigu Eesti turul mahus, mis võimaldaks praegu kehtivas määruuses toodud nõudeid hoonetes täita. Lisaks, ka teistes Euroopa Liidu riikides lubatakse kasutada väiksema tulekindlusega kaableid, mis tagavad piisava tulekindluse. Eeltoodu tõttu on määruuses esitatud nõudeid eelnõuga leevendatud ja on loodud võimalus kasutada erineva tulekindlusega kaableid eri kasutusviisidega hoonetes nii, et tuleohutuse tase ei lange. Kehtivast sõnastusest on eelnõusse jäetud välistused (juhud, kus kaablile tulekindluse nõudeid ei esitata), sest selline lähenemine tagab nõude eesmärgi – paigaldiste töö ja inimeste ohutu evakuatsiooni. Väga väikese tulekindlusklassi kaableid lubatakse kasutada kohtades, kus kaabel siseneb majja või näiteks alajaama, kus inimesi ei viibi – nii on tagatud vajalik tuleohutus, kuid kaablite kohta pole esitatud ebamõistlikke nõudeid.

Eelnõus on ka toodud, et hoones kasutatav kaabel ei pea vastama määruuse lisas 10 (uus lisa, milles on loetletud eri tüüpi hoonetes kasutatavate kaablite tulekindluse nõuded) esitatud nõuetele, kui kaabel paigaldatakse asjakohase standardi kohaselt. Asjakohased standardid on siinkohal standard EN 50575:2014 „Jõu-, juhtimis- ja kommunikatsioonikaablid. Ehitustöödel kasutatavad üldtarbekaablite reageerimise nõuded tulele“ ja standard EVS 812-7:2018 „Ehitiste tuleohutus. Osa 7: Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded“. Nendes esitatud kirjeldused kindlustavad ka väiksema tulekindluse klassiga kaablite ootuspärase käitumise tulekahju korral. Selline uudne lähenemine on eelkõige tingitud kaabli asukohast selle paigaldamisel – kaablid on üldjuhul peidetud hoone konstruktsioonidesse, kus nad on tule eest kaitstud juba konstruktsioonile esitatavate tulekindluse nõuete tõttu. Kaablite tulekindluse määramisel võeti eeskujuna Saksamaal kasutatavast praktikast, kus hoonele sobivad kaablite tulekindluse nõuded arvutatakse lähtudes hoone kasutusviisist. Sellise lähenemise pakkusid välja ka elektritööde asjatundjad.

Eelnõu punkti 17 järgi jäetakse § 21 lõikest 4 välja sõna „paneelile“. Nimelt on täpsustatud välisseina tuleohutust reguleerivat sätet, mille kohaselt ei kohaldata tule leviku takistamist enam paneelile, vaid kogu fassaadile, kui on välistatud tule sattumine tootesisese soojustusmaterjalini. Sellise kitsenduse ärajätmisel saab kasutada mistahes toodet, kui tootja on deklareerinud, et selle toote sees oleva soojustusmaterjalini tuli ei pääse.

Eelnõu punkti 18 kohaselt täiendatakse § 21 lõike 5 punkti 1 sõnaga „kandev“. Eelnõu kohaselt võib kuni kahekorruselise TP1-klassi hoone välisseina **kandev** konstruktsioon olla D-s2,d2 tulekindlusega materjalist, kusjuures soojustusmaterjal peab vastama vähemalt A2 tulekindluse nõuetele. Täpsustus, et tegu on välisseina kandva konstruktsiooniga on vajalik selleks, et tagada selgus selle nõude ulatuse kohta. Kehtiv sõnastus määrab tulekindluse nõude hoone kogu välisseina konstruktsioonile, kuid see on piirav nõue, sest eesmärgi saavutamiseks (tuleohutuse tagamiseks) on tulekindluse nõue vajalik esitada üksnes kandvale konstruktsioonile.

Eelnõu punkti 19 kohaselt täiendatakse § 22 lõiget 2 täpsustusega, et kuja nõuet rakendatakse ka rajatisele, kui rajatis võimaldab tule levikut. See täiendus aitab kaasa ehitistevahelise ohutu vahemaa rajamisele. Ehkki kuja on vajalik eelkõige selleks, et takistada tulekahju levikut hoonete vahel, võib teatud juhtudel tuld edasi kanda hoopis rajatis. Näiteks võivad rajatised, mis aitavad tule levikule kaasa, olla varikatused, grillinurgad jts. Samas tuleb silmas pidada, et

iga loetletud rajatis ei pruugi tule levikule kaasa aidata, vaid see sõltub iga konkreetse rajatise mõõtmetest ja asukohast. Seega tuleb kuja arvestamisel tule leviku võimalusi igal eri juhul kaaluda ja põhjendada. Eelnõu kohaselt muudetakse selgemaks ka § 22 lõike 5 sõnastus (**eelnõu punkt 20**), mis reguleerib naaberkinnistutel asuvate hoonete vahelise kuja arvestamise põhimõtteid. Sätte mõte on jäänud samaks, kuid see on õigusselguse mõttes kirjutatud arusaadavamaks.

Eelnõu punktid 21–23 on seotud § 23 muudatustega (tulemüürile esitatavad nõuded). Eelnõus tehakse kaks põhimõttelist muudatust: § 23 lõike 2 punktis 2 asendatakse üldtermin „põlev materjal“ materjali tuletundlikkuse klassidega (C–F) ning eelnõuga lubatakse kahe TP3-klassi hoone vahele rajada tulele vähemalt 60 minutit vastu pidav müür, muudel juhtudel peab tulemüüri tulepüsivus olema vähemalt 120 minutit. Materjalide tuletundlikkuse klassid on vaja esitada selleks, et oleks üheselt arusaadav, milliseid materjale on lubatud kasutada. Eelnõuga on lisatud ka konstruktsioonile vajalik kandevõime olukorras, kus on soovitud kasutada leevendust mitte ehitada tulemüüri 0,5 meetrit üle kõrgeima müüriäärse katuse. Selle muudatusega on seotud ka § 23 lõike 5 kehtetuks tunnistamine, kuna sisult just see nõue oli esitatud määruse lisa 3. Kuna muudatusega on kõik tulemüüri seotud nõuded koondatud määruse paragrahvi, ei pea nõuete täpsustamiseks enam lisa 3 vaatama.

Eelnõu punktidega 24 ja 25 muudetakse ja täiendatakse § 27, milles on kindlaks määratud, mille alusel tagatakse ventilatsioonisüsteemi tuleohutus. Nüüdsest tuleb ventilatsioonisüsteemi projekteerimisel, paigaldamisel, hooldamisel, puhastamisel ja kasutamisel lähtuda kas asjakohasest standardist, tehnilisest normist või tootja juhistest. See muudatus tähendab, et kui varem tuli lähtuda vaid asjakohasest standardist, tuleb nüüd erinevate tegevuste puhul aluseks võtta asjakohane dokument. Sel moel ei saa tekkida olukord, kus ühes dokumendis nimetatud tegevus jääb tegemata seetõttu, et sellega ei olnud ette nähtud arvestada. Teise muudatusena lisatakse § 27 lõikesse 1 sõna „puhastamine“. Kuivõrd süsteemi hooldamine ei hõlma selle puhastamist, tuli eelnõud täiendada terminiga „puhastamine“, kuna tuleohutuse tagamiseks on ka ventilatsioonisüsteemi puhastamine väga oluline.

Eelnõu kohaselt täiendatakse ka määruse § 27 lõiget 3. Täienduse kohaselt tuleb suurköögi väljatõmbekanalid, -mootorid, -kubud ja viimaste rasvapüüduid puhastada, järgides asjakohases standardis nimetatud intervalli, kuid mitte harvemini kui üks kord aastas. Asjakohaseks standardiks loetakse eelnõu kohaselt standardit EVS 812-2:2014/AC:2018 „Ehitiste tuleohutus. Osa 2: Ventilatsioonisüsteemid“. Ehkki see standard näeb sõltuvalt köögi suurusest ja seal kasutatavast tehnikast puhastamise vähimaks intervalliks ette ühe korra kolme kuu jooksul, lubatakse eelnõuga jätta suurköögis kahe puhastamise vähimaks vaheks üks aasta, ja kohale, kus toidu valmistamiseks kasutatakse lahtist tuld, pool aastat. Eelnõus esitatud ajavahemike puhul on järgitud põhimõtet, et kohustuslikuna on nimetatud asjakohases standardis osutatud suurim lubatud intervall. See peaks tagama, et vähimast lubatud ajavahemikust kahe puhastamise vahel peetakse kinni ka olukorras, kus ei järgita standardi nõudeid. Eelnõus nimetatud ventilatsioonisüsteemi osad on kohad, mis määrduvad kõige intensiivsemalt ja võivad tekitada tulekahju (Eesti praktikas nt Solarise keskuse ja Rocca al Mare tulekahju Tallinnas, Viienda Villemi publi tulekahju Pärnus). Seega on ventilatsioonisüsteemi tuleohutusnõuete juures oluline täpselt kindlaks määrata ventilatsioonisüsteemi puhastamise nõuded, kuivõrd just puhastamise kohustuslik intervall tagab vajaliku ohutuse ja aitab ära hoida tulekahju võimaliku puhkemise.

Eelnõu punktid 26–28 on seotud § 29 muudatustega. Eelnõu kohaselt peab autonoomne tulekahjusignalsatsiooniandur olema igas majutusruumis ja seda ka juhul, kui majutushoone

on kasutajate vähesuse tõttu (alla kümne kasutaja) võrdsustatud I kasutusviisi hoonega, milles piisab vaid ühest andurist. Nii tagatakse kõigi majutusasutuses viibijate teavitamine, kuivõrd osale neist on see koht võõras, pealegi ei saa eeldada, et nad on pidevalt ärkvel.

Eelnõu kohaselt muudetakse ka § 29 lõiget 2. Uue sõnastuse kohaselt ühendatakse autonoomne tulekahjusignalisatsiooniandur § 29 lõike 1 punktides 2–5 nimetatud juhtudel elektrisüsteemi ja varustatakse varutoitega või paigaldatakse autonoomne tulekahjusignalisatsiooniandur, mille aku eluiga on vähemalt viis aastat. Esmajärjekorras tuleb autonoomne tulekahjusignalisatsiooniandur ühendada elektrisüsteemi ja varustada varutoitega. Alternatiiviks on pärast sõna „või“ toodud lahendus: paigaldada autonoomne tulekahjusignalisatsiooniandur, mille aku eluiga on vähemalt viis aastat. Seetõttu ongi sätte järgmises lauses selgitatud, et autonoomne tulekahjusignalisatsiooniandur ei pea olema ühendatud elektrivõrku kohtades, kus see ei ole otstarbekas, näiteks kämpingus või elektrita metsaonnis. Seega lisatakse eelnõuga veel üks võimalus hoida autonoomne tulekahjusignalisatsiooniandur pidevas töös – **lubades kasutada pikaajalist akut** (aku tööiga peab olema vähemalt viis aastat). Seda lubatakse ja soovitatakse kasutada eelkõige kohtades, kus andureid ei ole otstarbekas ühendada elektrivõrku. Eelnõus on selliste kohtade näitena nimetatud elektriühenduseta kämpingud või metsaonnid. Kuna sedalaadi kohti võib olla teisi, tuleb iga juhtumit ja võimalust hinnata eraldi.

Paragrahvi 29 täiendatakse lõikega 3, mille kohaselt peab § 29 lõike 1 punktides 2–5 nimetatud juhtudel olema kogu hoones tagatud autonoomse tulekahjusignalisatsioonianduri häiresignaali teavitus. Tulekahjusignalisatsiooniandurid tuleb paigaldada eri ruumidesse ja kindlustada, et nende signaal kostab terves hoones. Seda saab tagada andurite ühendamisega elektrivõrku (ja/või juhtpaneeli). Seega saab pikaajalise akuga andureid kasutada vaid väiksemates hoonetes, kus ühe anduri signaal on kosta terves hoones. Suuremates hoonetes saab andurid ühendada elektrivõrku ja ühe anduri käivitumisel käivituvad ka teised – siis kostab signaal kogu suures hoones.

Evakuatsioonivalgustust puudutavad muudatused on esitatud **eelnõu punktides 29–31**. Kehtiva sõnastuse kohaselt jaguneb evakuatsioonivalgustus kasutusotstarbe järgi väljapääsutee valgustuseks, paanikavastaseks valgustuseks ja ohtliku tööpiirkonna valgustuseks. Eelnõus täpsustatakse, et väljapääsutee valgustus hõlmab muu hulgas ka evakuatsiooniteed ja trepikoja. Kehtivas sõnastuses ei ole märgitud, millist hoone osa peab väljumistee valgustus hõlmama. Samas on tähtis ette näha hoone osad, mis tuleb evakuatsiooni korral hoida valgustatuna, et oleks tagatud ohutu evakuatsioon ja nõude sisu vastaks asjakohaste standardite nõuetele.

Eelnõu kohaselt on evakuatsioonivalgustuseks ka ohutusmärgi valgustus (vt ka eelnõu punkti 35). Määruse täiendus on vajalik ja asjakohane, kuna sellise märgistuse kohta kehtivas määruses nõudeid ei ole ning need leiab vaid selle valdkonna tehnilistest kirjeldustest ja standardite spetsifikatsioonidest. Tavainimesele on ohutusmärgi valgustus rohelise ja valge värviga märk, millel on kujutatud inimfiguuri, kes liigub noolega näidatud suunda (evakuatsiooni suunda näitavad märgid). Muudatuse eesmärk on tagada, et ka ohutusmärgi valgustuse kohta oleksid täidetud asjakohased nõuded (s.o nõuded evakuatsioonivalgustusele).

Samuti lisatakse eelnõu kohaselt määrusesse nõue, et evakuatsioonivalgustus (väljapääsutee, paanikavastane, ohtliku tööpiirkonna või ohutusmärgi valgustus) peab evakuatsiooni korral olema hästi näha ning sellel olev tekst loetav ja sümbolid nähtavad kõigile hoone kasutajatele, arvestades nii hoone kasutusviisi kui ka kasutajaid. Selle nõude täitmisel tuleb juhendada hoone

kasutajate eripäradest, mille alusel tuleb kasutada eri valguslahendusi, ja viisist, kuidas inimesed seda hoonet kasutavad – see annab projekteerimise üldised suunad.

Eelnõu punktid 32–34 on seotud väljapääsutee valgustusega. Esiteks jäetakse eelnõu kohaselt § 32 lõike 2 punktist 8 välja sõnad „evakuatsioonitee ja“. Muudatus on tehniline, kuivõrd sellega välditakse topeltsõnastamist, sest kehtivas sõnastuses on loetelupunktis 4 „evakuatsioonitee“ juba nimetatud. Teiseks tunnistatakse kehtetuks § 32 lõike 2 punkt 9 (**eelnõu punkt 33**), sest päästemeeskonna infopunkti valgusnõue koos minimaalse valgustugevuse nõudega on eelnõus lisatud määruse § 52. Kolmandaks on väljapääsutee valgustuse kolmetunnist kestust vähendatud 90 minutile (**eelnõu punkt 34**). Seda põhjusel, et evakuatsioon peab toimuma tulekahju esimestel minutitel. Tulekahju hilisemas faasis, päästetöödel, kasutatakse erivalgusallikad, mistõttu on asjatu nõuda, et väljapääsutee valgustuse kestus oleks kolm tundi. Kuna eesmärk, miks väljapääsutee valgustust on vaja, on võimalik täita 90 minutiga, ei ole valgustuse pikem kestus põhjendatud.

Eelnõu punkti 35 kohaselt täiendatakse määrust uue §-ga 34¹, mis määrab kindlaks ohutusmärgiga seonduva. Ohutusmärk on infokandja, mis annab hoonest evakueeritavatele ohutusteavet. Selliseks teabeks loetakse väljapääsutee suunda näitavat märki, hädaväljapääsu märki või muud asjakohast ohutusmärki, mis paigaldatakse nii, et sellel olev info oleks selgelt nähtav kogu evakuatsiooni ajal. Ohutusmärgistusega seonduv on esitatud standardis EVS 620-2:2012/A1:2017 „Tuleohutus. Osa 2: Ohutusmärgid“. Ohutusmärgina saab käsitada kõiki hoonesse paigutatud märke, mis on seotud evakuatsiooniga. Valgustusnõue tähendab, et sellised märgid peavad olema nõuetekohaselt valgustatud. Üleminekuaega selle sätte rakendamiseks ei ole peetud vajalikuks, sest juhul, kui kuskil seda nõuet tagasiulatavalt rakendatakse, määratakse ettekirjutuse täitmise tähtaeg niikuinii koostöös objekti haldajaga.

Eelnõu punktide 36 ja 37 kohaselt tehakse muudatused §-s 35. Paragrahvi 35 lõike 1 punktis 1 on täpsustatud hoone korruselisust, et oleks selge, et nõudega on hõlmatud 2–4-korruselised hooned. Majanduslikult ei ole otstarbekas varustada kõik hooned märgtõusutoruga, mille kaugeim punkt, võetuna korruse tasapinnast, on korruse sissepääsust kaugemal kui 50 meetrit – kuni mistahes pindalaga kahekorruselises hoones saab päästetöid ohutult ja kiiresti teha ka hoone sisemise veevarustusega. Paragrahvi 35 lõike 1 punkti 4 lisatud täpsustuse eesmärk on anda selgelt teada, et selles sättes on silmas peetud **mitmekorruselist** VII kasutusviisiga ehitist. Muudatus on vajalik, kuna kehtivast sõnastusest on välja jäänud näiteks parkimismajad või muud taolised ehitised.

Automaatset tulekustutussüsteemi puudutavad muudatused on esitatud **eelnõu punktides 38 ja 39**. Muudatuste kohaselt on loobutud mõõnduste loetelust, mida saaks kasutada, kui hoone või selle osa varustatakse automaatse tulekustutussüsteemiga kohas, kus seda määruse järgi nõutud pole. Kehtiv määrus ütleb, et leevendusi saab sel juhul kasutada tuletõkkesektsiooni piirpindala, väljumistee pikkuse, kasutajate arvu, kandekonstruktsioonide tulepüsivuse, tuletõkkesektsiooni konstruktsioonide tulepüsivuse, konstruktsioonide tuletundlikkuse ja tule naaberehitisele leviku piiramise kohta. Samuti on kehtivas määruses esile toodud, et erisused ei kohaldu II või III kasutusviisiga hoonele ning erisusi ei rakendata hoones üldjuhul ühel ja samal ajal. Kuna standardeid 2018. aastal muudeti, on standardis EVS 812-7:2018 „Ehitiste tuleohutus. Osa 7: Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded“ esitatud peale praegu kehtivate mõõnduste ja nende kombinatsioonide veel teisi võimalusi. Samuti on seal põhjalikumalt avatud piirangutega seonduv. Seepärast pidasid eelnõu koostajad otstarbekaks sätte sõnastuses viidata asjakohasele standardile, mis on piisavalt põhjalik, et tagada tuleohutusnõuete täitmine.

Eelnõu punkti 40 kohaselt asendatakse § 39 lõike 4 punktis 3 number „26“ numbriga „28“. Selle muudatuse tingis standardites EVS 812-7:2018 „Ehitiste tuleohutus. Osa 7: Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded“ ja EVS 812-8:2018 „Ehitiste tuleohutus. Osa 8: Kõrghoonete tuleohutus“ tehtud muudatus hoone kõrguse parameetrite kohta.

Eelnõu punktid 41 ja 42 puudutavad evakuatsiooni korraldamist. Paragrahvi § 41 lõike 1 sissejuhatavasse lausesse lisatakse täpsustus, et hoonesse valitav evakuatsioonilahendus peab lähtuma hoonetulekahju korral tegutsemise plaanist. See plaan on tuleohutuse seaduse kohaselt dokument, mida tutvustatakse kõigile töötajatele allkirja vastu, ja selle alusel korraldatakse ka evakuatsiooniõppusi. Seega peab evakuatsioonilahendus olema kirjeldatud ka hoonetulekahju korral tegutsemise plaanis. Ehkki juba praegu tuleb plaanis kajastada evakueerimise võimalusi ühest tuletõkkesektsioonist teise või muusse ohutusse kohta ehitises, on asjakohane see seos eelnõus välja tuua. Lisaks on eelnõusse lisatud nõue, et evakuatsiooniks vajalikud väljumisteed, evakuatsiooniteed ja -pääsud ning nõutud tuletõkkesektsioonid ei pea arvestama mitte üksnes inimeste liikumisvõime, vaid ka nende erivajadustega. See tähendab, et kui hoones on valdavalt nägemispuudega inimesed, kes liiguvad seal saatjata, peab evakuatsioonitee olema tähistatud just neile arusaadavalt. Sama kehtib ka mistahes muu puude (nt kuulmispuue) puhul – evakuatsiooniks vajalik peab olema neile arusaadav ja evakuatsiooni peab saama korraldada ohutult.

Eelnõu punkti 43 kohaselt muudetakse § 42 lõiget 4. Muudatuse kohaselt tuleb ka evakuatsiooniteed tähistada tuleohutuse seaduse järgi. Kuna evakuatsiooniteed on ohutuks evakuatsiooniks väga olulised, peavad need olema korrektselt tähistatud.

Eelnõu punkti 44 muudatused on seotud §-ga 44 ehk evakuatsioonipääsude arvuga. Eelnõus tehtud täpsustused muudavad selgemaks nõuded 1–8-korruselise hoone ja 9–16-korruselise hoone kohta. Lisaks on eri punktidesse jagatud nõuded V ja VI kasutusviisiga hoonete kohta. Kui kehtivas sõnastuses on need koos ja käsitavad nimetatud kasutusviisiga hoonete pindala ühise netopindalana, lubatakse eelnõuga ühte evakuatsioonipääsu või -teed V kasutusviisiga kuni 8-korruselises hoones, mille korruse netopind on kuni 600 ruutmeetrit, ja VI kasutusviisiga hoones, mille netopind on kuni 500 ruutmeetrit. Muudatuse tingis vajadus määrata evakuatsioonipääsude ja -teedega seonduv paindlikumalt. Ohutu evakuatsioon on aga tagatud, sest tegemist on hoonetega, mille kasutajad on hoonega tuttavad ja suudavad iseseisvalt tegutseda. Samuti tuleb nendes hoonetes üldjuhul üks kord aastas ellu viia evakuatsiooniõppus. Evakuatsioonipääsude hajutamise suhtes ei ole eelnõus muudatusi tehtud. Üldjuhul võib hajutamise nõude lugeda täidetuks, kui kaugus evakuatsioonipääsude vahel on arvatud valemiga $L_e \geq 1,5 \times P_{0,5}$, kus L_e on vahemaa meetrites ja P on ruumi übermõõt meetrites. Selline lähenemine on esitatud ka standardis EVS 812-8. Juhul, kui evakuatsioonipääsude hajutamise nõue ei ole täidetud, võib näha ette, et väljumistee võib olla eelnõu lisas 8 lubatust lühem.

Eelnõu punktides 45–47 esitatud muudatused puudutavad § 46, milles käsitletakse väljumisteed. Samamoodi eelmise muudatusega on väljumisteedega seonduv üldnõue esitatud kahes lõikes, millest esimeses on väljumistee vähima laiussega seotud arväärtused jäetud samaks, kuid termini „üldkasutusala“ asemel kasutatakse terminit „ühiskasutusala“, ja lõikes 1¹ loetletakse nõuded väljumistee ühiskasutusala kohta. Olemuselt on see sarnane varasema üldkasutusala käsitlusega. Kehtetuks tunnistatakse väljumistee ja evakuatsioonipääsudega seonduvad nõuded, sest need on viidud üldpõhimõtetenäe määruse lisa 8 märkustesse. Samuti korrigeeritakse olukorda, kus kehtiva määruse § 48 lõike 2 punkti 1 järgi peab evakuatsiooniteel ja väljumisteel paikneva ukse valgusava vähim laius olema 850 mm, kuid kehtiva määruse §-s

46 on ekslikult olnud nõue, et koridor ise peab olema vähemalt 800 mm lai. Muudatus, millega suurendatakse väljumistee laiust vähemalt 850 millimeetrini tähendab seda, et enam ei pea koridori valgusava laius olema väiksem kui väljapääsuukse valgusava vähim laius.

Eelnõu punkti 48 kohaselt muudetakse § 47 lõike 1 punkti 2. Evakuatsioonitee mõõtmete juures on täpsustus, et see peab olema kuni kahekorruselises I kasutusviisiga hoones (varasema kuni kahekorruselise enam kui kahe korteriga elamu asemel) vähemalt 900 millimeetrit. Selline täpsustus lubab pisut laiemat käsitlust ja teeb omakorda selgemaks ka näiteks suvilate või aiamajadega seonduva, sest neid varasem sõnastus ei käsitlenud.

Eelnõu punkti 49 kohaselt asendatakse § 49 lõikes 4 tekstiosa „30–150“ tekstiosaga „31–149“. Kehtiva määruse § 49 lõike 4 kohaselt tuleb sellise hoone ja ruumi evakuatsiooniustel, mille kaudu on ette nähtud evakueerida 30–150 inimest, kasutada lingi või surunupuga evakuatsioonisuluseid. Samas sätestab kehtiva määruse § 49 lõige 3, et sellise hoone ja ruumi evakuatsiooniustel, mille kaudu on ette nähtud evakueerida 150 või enam inimest, kasutatakse horisontaalse latiga evakuatsioonisuluseid ehk paanikasuluseid. Kuna kehtiv sõnastus ei taga selgust, kas 150 inimese evakuatsiooni puhul tuleks juhinduda § 49 lõikest 3 või 4, tehakse eelnõus muudatus, mille kohaselt on lõikes 4 määratu nähtud ette 31–149 inimese evakuatsiooni korral.

Eelnõu punktides 50–55 toodud muudatused puudutavad § 52 ehk päästemeeskonna infopunkti ja operatiivkaarti. Punktis 50 esitatud muudatusega on tehtud selgemaks **päästemeeskonna infopunkti** rajamisega seotud nõue. Täpsustatud on, et päästemeeskonna infopunkt rajatakse hoonesse, kus on automaatne või automaatne adresseeritud tulekahjusignalisatsioonisüsteem või automaatne tulekustutussüsteem. Täpsustus on küll pigem tehniline, kuivõrd automaatne tulekustutussüsteem ei saa olla kunagi ilma automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemita. Kuid et olukord saab olla vastupidine (automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemiga ei kaasne alati automaatne tulekustutussüsteem) ja päästemeeskonna infopunkt tuleb rajada eraldi tuletõkkesektsiooni just automaatse tulekustutussüsteemi korral, siis kannab nimetatud muudatus eelkõige õigusselguse eesmärki.

Järgmine muudatus on seotud **päästemeeskonna infopunkti valgustusega**. Paragrahvi 52 täiendatakse lõikega 2¹, mille kohaselt tuleb päästemeeskonna infopunktis tagada valgustus vähemalt 5 luksi ja vähima kestusega üks tund. See nõue peab tagama päästemeeskonnale vajaliku valguse, et infopunktis lugeda seadmenäite ja seal olevaid juhendeid. Kuivõrd kehtivas sõnastuses on määratud vaid valgustuse kestus ega ole kindlaks määratud valgustugevust, on muudatuse eesmärk tagada päästemeeskonnale päästetööks kõik vajalikud tingimused. Edaspidi on päästemeeskonna infopunkti nõuded ühes kohas koos ning kergemini loetavad ja arusaadavad.

Päikesepaneelide olemasolu korral tuleb eelnõu kohaselt lähtuda asjakohasest standardist (paigaldus ja tähistus) ja välja on jäetud varasem kirjeldus paigaldamise kohta. Muudatuse tingis asjaolu, et kehtivas sõnastuses ei olnud piisavalt täpselt aru saada, kuidas aitab nõue kaasa päästemeeskonna ohutusele tulekahju korral. Kuivõrd standardis EVS 812-7:2018 „Ehitiste tuleohutus. Osa 7: Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded“ on eraldi sätted, mis puudutavad päikesepaneelidega seonduvat ja need on välja töötatud koos Eesti Päikeseelektri Assotsiatsiooniga, on vajaliku ohutuse tagamiseks piisav, kui eelnõus on viidatud asjakohasele standardile.

Operatiivkaardiga seotud suurim muudatus on see, et operatiivkaarti ei pea enam Päästeametiga kooskõlastama, vaid sellel olev info esitatakse Päästeametile, kellel on õigus vajaduse korral küsida lisainfot. Operatiivkaardi esitamiseks on Päästeamet loonud digikeskkonnas¹ lisamooduli, mille kaudu saab Päästeametile vajaliku info üles laadida. Samuti on tehtud täpsustus, et operatiivkaart esitatakse enesekontrolli tuleohutusaruande esitamise kohustusega ehitise kohta, sest kehtiv sõnastus jättis võimaluse esitada operatiivkaart kas ettevõttele kuuluva hoonekompleksi ühe hoone kohta või liiga üldisena kogu ettevõtte kohta. Selline lahendus aga ei anna päästemeeskonnale vajalikku infot.

Eelnõu punktiga 56 muudetakse § 53 lõike 1 sõnastust. Nimelt täpsustatakse, et tuletõrjelifti ei pea rajama olemasolevasse hoonesse, mille ehitamisel kehtinud nõuete kohaselt ei olnud tuletõrjelift nõutud. Sellise täpsustusega välistatakse olukord, kus mitu aastat tagasi ehitatud ja kõrgemasse kui üheksakorruselisesse hoonesse saaks nõuda tuletõrjelifti ehitamist, kuigi ehituslikult pole see võimalik. Oluline on siinkohal veelkord märkida, et tuletõrjelift ei ole evakuaatsioonilift, st tuletõrjelift on kasutamiseks ainult päästemeeskonnale.

Peatükis „Rakendussätted“ (**eelnõu punkt 57**) on muudetud täpsemaks § 55 lõike 2 sätteid, milles on käsitletud tagasiulatuvate nõuetega seonduvat. Kehtivas määruses on nimetatud, et **tagasiulatuvad nõuded** on muu hulgas ka 6. peatükis loetletud (ehk evakuaatsiooniga seonduvad) nõuded. Kuna evakuaatsiooniga seonduvaid nõudeid on ka muudes peatükkides, esitatakse õigusselguse huvides lõike 2 esimeses lauses just need sätteid, millele ehitise peab vastama. Lisaks täpsustatakse lõike 2 teise lause mõtet: kui hoones on tuleohutuspaigaldis, millele ei laiene tagasiulatuvad nõuded (ehk mis pole nimetatud lõike 2 esimeses lauses), võib selline paigaldis hoones küll olla (selle asendamist ei nõuta), kuid see peab vastama selle paigaldamise ajal kehtinud tuleohutusnõuetele ja olema nõuetekohaselt hooldatud. Siin on eelkõige tegemist kas tuletõrje voolikusüsteemidega või autonoomsete tulekahjusignalisatsioonisüsteemidega.

Eelnõu punktid 58–67 on seotud määruse lisadega.

Lisa 1 kehtestatakse uues sõnastuses. Lisas on täpsustatud III ja IV kasutusviisiga hoonete loetelu: III kasutusviisiga hoonete loetelu juurde on tehtud täpsustus, et silmas on peetud ööpäevaringset sotsiaalse rehabilitatsiooni keskust, ja uue hoonena on lisatud ööpäevaringses kasutuses olev perearstikeskus. IV kasutusviisiga hoonete loetellu on lisatud järgmised täpsustused: päevases kasutuses perearstikeskus ja päevases kasutuses sotsiaalse rehabilitatsiooni keskus. Need täpsustused on vajalikud, sest nii sotsiaalse rehabilitatsiooni keskused kui ka perearstikeskused pakuvad päevase teenuse kõrval ka ööpäevaringset hooldust või jälgimist. Sellega seonduvalt on välja jäetud III kasutusviisiga hoonete loetelust mõiste „perearstikeskus“. Uuena on lisatud IV kasutusviisiga hoonete loetellu transpordihoone teenindussaal ja reisijate ooteruumid. Sellega on loodud senisest selgem ettekujutus neile hoonetele esitatavate tuleohutusnõuete kohta. VI kasutusviisiga hoonete loetelu on lisatud loomapidamishoone, sest täiendatud loetelu on täpsem ja väldib arusaamatusi.

Lisas 2 on asendatud number „26“ numbriga „28“. Selle muudatuse tingis muudatus hoone kõrguse parameetrites kahes standardis, nagu

- 1) [EVS 812-7:2018 „Ehitiste tuleohutus. Osa 7: Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded“](#) ja
- 2) [EVS 812-8:2018 „Ehitiste tuleohutus. Osa 8: Kõrghoonete tuleohutus“](#) tehtud.

¹ aadressil <https://tuleohutusaruanne.ee/>

Kui varem loeti hoone kõrgust viimase korruse põrandapinnast (26 m maapinnast), siis nüüd loetakse hoone kõrgust katuse servast (28 m maapinnast).

Lisas 3 tunnistatakse kehtetuks kõik arväärtused, mis on seotud tulemüüri. Kõik tulemüüri seotud nõuded on määratud eelnõu vastavas paragrahvis. Selline muudatus tagab selgema arusaama tulemüüri olemusest ja ka sellele esitatavad nõuded on kergemini leitavad.

Lisas 6 täpsustatakse, et tehniliste ruumide hulka loetakse ka panipaikade või hoiuruumide vaheseinad. Samuti lisatakse märkusena, et kui hoone evakuatsioonitee põrandad peavad vastama tuletundlikkusele D_{FL-s1} , siis kõrgema kui kahekorruselise hoone evakuatsioonitee trepikäigud ja mademed peavad vastama tuletundlikkusele vähemalt $A2_{fl}$. Ehkki sama nõue on esitatud ka määruse § 45 lõikes 3, tagab selline täpsustus lisas selgema juhise projekteerimiseks.

Lisa 8 pealkirja täiendatakse nii, et see kehtiks ka umbala väljumistee kohta. Kuna kehtivas sõnastuses pole umbala kohta midagi kindlaks määratud, on see praktikas tekitanud küsimusi. Seega täpsustati õigusselguse mõttes eelnõu. Teiseks on tabeli alla lisatud „Märkus. Väljumistee võib tabelis esitatust olla lühem, kui ruumi kasutamise risk võib põhjustada kiire süttimise ja tulekahju leviku ohustab turvalist evakuatsiooni“. Lisale 8 viidatakse ka umbalalt väljumise teega seotud sätete juures (määruse § 46), mis omakorda teeb lisatud märkust arvestades nõuete kohaldamise selgemaks ja nende eesmärgi arusaadavamaks.

Lisa 9 on täiendatud mitmesuguste näidetega, mis hõlbustavad operatiivkaardi koostajate tööd. Tuletoimeveega seotud info juurde on lisatud kohustus märkida toiteotste asukohad Maa-ameti kaardirakenduse koordinaatide järgi. Koordinaadid leiavad operatiivkaardi koostajad kergesti ja neid on lihtne kaardile kanda. See info ülioluline ka päästemeeskondadele, kes lisavad need koordinaadid oma kaardirakendusse mGIS.

Eelnõu on täiendatud uue lisaga. Lisaga 10 nähakse ette nõuded kaablite tuletundlikkuse kohta, mis on esitatud eri hoonetüüpide ja lisaparameetrite kaudu (kasutajate arv, ehitusalune pindala, rajatise pikkus). Tabeli koostamise aluseks on võetud Saksamaal koostatud juhendid, mis on saadud eri tootjate katsetuste tulemusel ja mis on kas samade parameetrite või sarnase põhimõttega kehtestatud ka muudes riikides.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus on seotud EL-i õiguse rakendamisega toodete toimimise ja põhiomaduste kaudu. Ehitustoodete märgistamist reguleerib [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu 9. märtsi 2011. a määrus nr 305/2011](#), millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ. Euroopa Liidus on kasutusel Euroclassi tähised, mis väljendavad toodete tuleohutust tähe- ja numbrikombinatsioonide kaudu. Näiteks, A1 tähistab tulekindlat materjali ja A2-s1,d0 vähepõlevat materjali jne. Et määrata kindlaks materjali toimimine ja põhiomadused, tehakse standardtulekatseid, mis põhinevad Euroopa ühtsetel standarditel. Seega määratakse materjali tuleohutusega seonduvad näitajad kindlaks standardites määratud meetoditega. Määrus on EL-is kasutatavate tuleohutusklassidega kooskõlas ja määruses kasutatakse samasuguseid märgistusi nagu Euroclassi tähistes. Kuigi EL-is on toodete märgistamist ühtlustatud, on liikmesriikide pädevuses otsustada, kuidas tuleohutus tagada ja millised tuleohutusnõuded selleks ette näha.

4. Määruse mõjud

Eelnõu muudatusega kaasneb positiivne mõju, sest tegemist on eelkõige täpsustavate muudatustega, mis tagavad õigusselguse ja määruses esitatud nõuete senisest parema rakendamise. Sisulised muudatused eelnõus (päikesepaneelidega ja kaablite tulekindlusega seonduv ning ventilatsioonisüsteemide puhastamise nõuded) on seotud valdkonna standarditega, kus samasugused nõuded on juba kindlaks määratud. Seega ei kehtestata eelnõuga uusi nõudeid, vaid pigem on olulisemad nõuded valdkonna standarditest ja tehnilistest normidest või mõlematest lisatud eelnõusse, et suurendada ehitiste ohutust.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Eelduslikult ei too eelnõu rakendamine kaasa senisest suuremaid kulusid ei riigile ega ettevõtjatele, sest suurem muudatus oli 2017. aasta kevadel, mil jõustus määruse uus terviktekst, mis tõi kaasa mõningase kulu vajalike koolituste tegemisel.

Eelnõuga kaasnevad tulud on pigem sotsiaalmajanduslikud, näiteks hoonetes väheneb tulekahju tekkeoht. Kuna tulekahju levik on piiratum, suureneb tõenäosus, et tulekahju korral pääsevad inimesed hoonest kiiremini ja tervist kahjustamata välja ning varakahju on väiksem. Samuti muutub ühele sihtrühmale – projekteerijad – nõuetest arusaamine ja rakendamine selgemaks, sest olulisim valdkonna standarditest on lisatud eelnõusse.

6. Määruse jõustumine

Eelnõu jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumile ning arvamuse avaldamiseks Päästeametile, Sisekaitseakadeemiale, Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liidule, Eesti Elektritööde Ettevõtjate Liidule, Eesti Tuleohutuseksperide Liidule, Eesti Päikeseelektri Assotsiatsioonile, MTÜ Ventilatsioonisüsteemide Puhastajate Liidule.

Ülevaade eelnõu kooskõlastamisel tehtud märkuste ja ettepanekutega arvestamise kohta on esitatud seletuskirja lisan. Tagasiside alusel täiendati eelnõud ja selle seletuskirja.

Märkustega arvestamise tabel

Märkused eelnõule	
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, 06.09.18 vastuskiri Kontaktisikud: Ivo Jaanisoo; 639 7638; Ivo.Jaanisoo@mkm.ee Ülle Reidi; 625 6457; Ylle.Reidi@mkm.ee	
1. Määruse 17 § 3 lg 3 kohaselt peavad olulised tuleohutusnõuded olema täidetud kogu ehitise kasutusea vältel ning ehitises paiknevad ruumid peavad vastama ehitise kasutamistarbimisele tulenevatele nõuetele. Lõiget 3 täiendatakse lausega „Kui ehitise ruum või osa ei ole ehitatud ehitusprojekti kohaselt, peab ehitise selle ruumi või osa viima vastavusse käesoleva määruse nõuetega.“ Täienduse mõte on see, et kui ehitises on ruume või ehitise osi, mis ei ole ehitatud ehitusprojekti kohaselt, peab need ehitise ruumid või osad viima vastavusse tuleohutuse määruse nõuetega ning tuleohutusega seonduv tuleb lahendada kehtiva õiguse kohaselt. Kui aga ehitati ilma projektita, tuleb kõigepealt teha ehitise mõõdistus ja esitada hoone parameetrid, et saada teada, mida täpselt tuleb tuleohutuse tagamiseks teha. Selline täiendus vähendab eelnõu koostajate hinnangul vaidlusi, kus projektita tehtud ümberehitamiste puhul tuleb määrata ümberehitamise aeg, et saada aru, millised olid ümberehitamise ajal kehtinud tuleohutusnõuded. Eelnõu kohaselt tuleb aluseks võtta kehtiv õigus. Nimetatud nõue läheb vastuollu ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse (ESPSRS) § 28 lg 1 ja 5, mille kohaselt enne 2003. aasta 1. jaanuari ehitatud ehitisele võib anda ehitus- või kasutusloa või lugeda ehitamine või ehitise kasutamine teavitatuks, lähtudes ehitusseadustikus sätestatust. Enne 2003. aasta 1. jaanuari ehitatud ja 01. juulil 2015. a kasutatav ehitise peab vastama ehitise ohutusele esitatavatele nõuetele. Ehitise ohutust hinnatakse ehitise ehitamise ajal kehtinud nõuete kohaselt. Seega tuleneb seadusest otseselt, et ehitiste nõuete seadustamisel tuleb järgida ehitamise ajal kehtinud reegleid. Määrusega seadust muuta ei saa. Lisaks sellele puudub kehtivas õiguses nõue, et ehitise seadustamist tuleb alustada ehitise mõõdistusega. Juhul kui seda soovitakse, tuleb vastav nõue õigusaktidesse sisse viia.	Arvestatud. Uus sõnastus on järgmine: „Kui ehitise ruum või osa ei ole ehitatud ehitusprojekti kohaselt, peab ehitise selle ruumi või osa viima vastavusse ehitamise ajal kehtinud tuleohutusnõuetega, välja arvatud käesoleva määruse § 55 lõikes 2 loetletud tagasiulatuvate nõuete korral“.
2. Määruse 17 §-s 12 esitatakse loetelu hoone või selle osadest mis kasutamistarbimisele lähtuvalt eraldatakse omaette tuletõkkesektsiooniks. Paragrahvi 12 lg 6 täiendatakse punktiga 17 selliselt, et omaette tuletõrjesektsiooniks eraldatakse omaette tuletõrjesektsiooniks ka kelder, välja arvatud üksikelamus. Eelnõust ei selgu, kas paaris- või ridaelamu puhul eraldatakse omaette tuletõrjesektsiooniks kelder tervikuna või iga ridaelamuboksi alune kelder eraldi.	Anname selgituse. Täiendasime selles osas seletuskirja. Eelnõu kohaselt tuleb omaette tuletõrjesektsiooniks nimetada ka kelder, välja arvatud ühe korteriga elamus. Keldrit saab sektsioonidesse jagada

	lubatud piirpindala ulatuses – kui selleks tuleb eraldada sektsioonide all olevad keldrid, siis seda tehakse; kui aga saab kogu maja ulatuses moodustada keldrist (keldritest) ühe tuletõkkesektsiooni, on ka see lubatud.
3. Määruse 17 § 15 reguleerib pööningu tuleohutust. Paragrahvi täiendatakse lg-ga 5, mille kohaselt katusetühimikule juurdepääsu tagamisel tuleb järgida käesoleva paragrahvi lg 3 ja 4 sätestatud (st pööningule ja pööningu igasse tuletõkkesektsiooni peab olema sissepääs kergesti ligipääsetavast kohast, mis asub pööningu allosas. Sissepääsu valgusava külje pikkused peavad olema vähemalt 600 ja 800 millimeetrit). Katusetühimik on meie õigusruumis uus mõiste. Määruse rakendussätte kohaselt ei rakendata kõnealust paragrahvi enne määruse jõustumist õiguslikul alusel ehitatud ehitise suhtes, mida kasutatakse ehitisele ettenähtud kasutamistotstarbe kohaselt. Sellest sättest tulenevalt rakendub katusetühimiku arvestamise nõue neile juhtudele, kus ehitusprojekt on valmis, kuid ehitist pole veel ehitama hakatud või ka juhul, kui ehitist on valmis ehitatud, kuid kasutusluba pole veel antud. Sellisel juhul peab ettevõtja kas ehitusprojekti ümber tegema või lausa valmis ehitatud ehitise enne kasutusloa saamist ümber ehitama. Kuigi määruse seletuskirja kohaselt ei too sellise nõude rakendumine kaasa senisest suuremaid kulusid ettevõtjale, on kaasnevad meie hinnangul siiski täiendavad kulud projekteerimisele või ehitamisele. Täiendav nõue võib pärssida olemasolevate ehitiste suhtes kasutusloata ehitiste seadustamist EhSRS § 26-29 mõistes. Selliste kulude suurust ega põhjendatust ei ole analüüsitud. Seega oleks põhjendatud, et selline uus nõue ei rakenduks ka nendele juhtudele, kus ehitusprojekt on koostatud või ehitist on hakatud ehitama või ka ehitist on valmis, kuid kasutusluba veel taotletud ei ole.	Anname selgituse. Seletuskirja on täiendatud. Nõue kohaldub uutele ehitistele, st ehitised, mida juba ehitatakse, selle nõude alla ei lähe. Ehitiste puhul, millel veel ehitusluba pole, tuleb projektis vastav osa muuta. Sarnane põhimõte kehtis ka määruse 17 kehtima hakkamisel 2017. aasta märtsis.
4. Eelnõu p 15 täpsustab määruse 17 § 22 lg 2. Eelnõu seletuskirjas on täpsustatud, et rajatised, mis aitavad tule levikule kaasa, võivad olla varikatused, grillnurgad, puuriidad, hekid jts. Juhime tähelepanu, et puuriita ja hekki ei käsitleta ehitusseadustiku mõttes ehitise ega rajatisena. Teeme ettepaneku seletuskirja vastavalt täpsustada.	Arvestatud. Seletuskirja vastavalt muudetud.
5. Määrus 17 § 27 sätestab nõuded ventilatsioonisüsteemi tuleohutusele. Määruse kohaselt rajatakse ventilatsioonisüsteem nii, et oleks takistatud tule ja suitsu levimine ventilatsioonikanalis või ventilatsioonikanalite ja tuletõkkekonstruktsioonide läbiviikudes või soojusülekande kaudu ventilatsiooniagregaadis. Ventilatsioonisüsteemi projekteerimisel, paigaldamisel, hooldamisel ja kasutamisel lähtutakse asjakohasest standardist. Eelnõuga täiendatakse paragrahvi 27 lg 1 teist lauset täiendatakse pärast sõna „hooldamisel“ sõnaga „puhastamisel“ ja pärast sõna „standardist“ sõnadega „tehnilisest normist ja tootja juhistest“. Kuna nii standard kui ka tehniline norm on üks osa ehitamise heast tavast, teeme ettepaneku kaaluda nimetatud täienduse vajalikkust.	Mittearvestatud. Ventilatsioonisüsteemide puhul on nõuded eri dokumentides ja õiguselguse huvides tuleb loetleda kõik projekteerimise, paigaldamise, hooldamise, puhastamise ja kasutamise aluseks olevate juhendite liigid. Probleem ongi olnud selles, et pigem võetakse aluseks vaid üldiste nõuetega standard, nagu määruse praegune sõnastus nõuab, ja

	jäetakse spetsiifiliste toimingute teostamise aluseks olevad tootja juhised või tehniline norm tähelepanuta. Muudatusega soovitakse rõhutada, et vajalikuks tegevuseks tuleb otsida sobiv dokument, kus on õiged nõuded kirjas ja seetõttu tuuaksegi eelnõus ka need välja.
6. Määrus 17 § 29 lg 2 muudetakse ning muuhulgas lisatakse ka lõikesse lause, mille kohaselt autonoomne tulekahjusignalisatsioonandur ei pea olema ühendatud elektrivõrku kohtades, kus see on ebaotstarbekas, näiteks kämpingus või ilma elektrita metsaonnis. Seletuskirja kohaselt on muudatuse eesmärk lubada kasutada pikaajalist akut (aku tööiga peab olema vähemalt viis aastat) eelkõige kohtades, kus andureid ei ole otstarbekas ühendada elektrivõrku. Meie hinnangul ei tulene seletuskirjas toodud eesmärk eelnõu sõnastusest.	Arvestatud. Seletuskirja on täiendatud.
7. Määrus 17 § 32 lg 2 kohaselt peab automaatne adresseeritud tulekahjusignalisatsioonisüsteem olema muuhulgas hoonetes, millel on rohkem kui kaheksa korrust. Sätet täiendatakse selliselt, et arvestatakse üksnes maapealseid korruseid. Juhime Teie tähelepanu, et korruste kohta on regulatsioon ka määruse nr 17 § 7 lg 3, § 17 lg 2 p 1, § 21 lg 5, 6 ja 8; § 30 lg 2, 4 ja 5; § 32 lg 3 p 3, § 35 lg 1 p 1; § 37 lg 1 p 1, 6 ja 7; § 38 lg 4, § 45 lg 3 ja 4; § 47 p 2, § 52 lg 5, § 53 lg 1. Jääb arusaamatuks, kas maapealsete ja maa-aluste korruste eraldamist peeti vajalikuks üksnes konkreetses muudetavas sättes. Kui jah, siis tuleks sellist vahetegu põhjendada. Kui ei, siis tuleks määrust vastavalt korrigeerida.	Arvestatud. Sõna „maapealsed“ on sellest sättest välja jäetud.
8. Määrust 17 täiendatakse ohutusmärgi regulatsiooniga (§ 34.1). Eelnõu seletuskirjast ei selgu, kas ohutusmärk on midagi, mis paigaldatakse lisaks olemasolevatele reeglitega paigaldatud väljapääsute valgustusele? Kui jah, siis tuleb anda rakendussätetega ehitise omanikele täiendav aeg ohutusmärgi paigaldamiseks, kuna vastav nõue rakendub enne käesoleva määruse jõustumist õiguslikul alusel ehitatud ehitistele. Sellise nõude rakendumine vaid määruse jõustumisajast tuleneva mõnepäevase etteteatamisega ei ole mõistlik.	Arvestatud. Ohutusmärk ei ole märk omaette, vaid ta on kõigi märkide üldnimetus. Seletuskirja on ettepaneku kohaselt täiendatud.
9. Eelnõuga muudetakse määrus 17 §-i 37 lg 4 selliselt, et kui hoonesse või selle osasse paigaldatakse automaatne tulekustutusüsteem, võib käesoleva määruse nõuetes teha asjakohase standardi kohaselt mööndusi. Kui soovitakse standardi nõuetest kõrvale kalduda, tõendatakse hoone tuleohutus analüütiliselt. Kindlasti ei ole põhjendatud sätestada määrusega standardi nõuetest kõrgemad nõuded ja lubada siis nendest kõrvale kalduda. Pigem tuleks sellisel juhul olukord reguleerida selliselt, et määruses kehtestatavad nõuded ei ületaks standardis toodud nõudeid.	Arvestatud. Eelnõu sõnastusse on lisatud viide lõikele 1.
10. Eelnõuga muudetakse määrus 17 paragrahvi 43 lg 2 järgmiselt: „Hoones olevad hädaväljapääsud tähistatakse tuleohutuse seaduse kohaselt. Kui hädaväljapääs asub kõrgemal kui kaheksa meetrit, tagatakse redel- või tõstukaule juurdepääs. Kui juurdepääsu ei ole võimalik tagada, peab hädaväljapääsu kaudu olema võimalik jõuda ohutult maapinnale.“. Määruse tekstist saab tuletada ja ka määruse seletuskirjast selgub, et teises lauses peetakse silmas kõrgust maapinnast, kuid teeme ettepaneku selguse huvides teksti vastavalt täpsustada.	Punkt on eelnõust välja jäetud.
11. Eelnõuga muudetakse määrus 17 § 46 lg 1 ja sätestatakse, et väljumistee peab olema vähemalt 800 millimeetrit lai ja vähemalt 2100 millimeetrit kõrge, välja arvatud väljumistee ühiskasutusala. Eelnõu kohaselt asendatakse termin „üldkasutusala“ terminiga „ühiskasutusala“, samas ei selgitata sellise muudatuse	Arvestatud. Tegemist vajaliku muudatusega. Pärast selle tegemist on ühtlustatud

vajalikkust ja seda eriti olukorras, kus tegemist on üksnes redaktsioonilise muudatusega. Puudub arusaam, miks on kasutuses oleva termini asendamine vajalik.	asjakohase standardi ja määruse termineid. Muudatuse kohta on seletuskirja lisatud selgitus.
12. Määrust 17 täiendatakse paragrahvi 49.1, mille kohaselt kui hoone on varustatud evakuatsiooniliftiga, peab evakuatsioonilift vastama asjakohase direktiivi, standardi või tehnilise normi ohutusnõuetele. Eelnõu tekstist ei selgu, millistel juhtudel tuleb hoone varustada evakuatsiooniliftiga. Samuti ei saa lugeda direktiivi üle võetaks üksnes viitega vastavale direktiivile, vaid kehtivasse õigusesse tuleb vastav regulatsioon ka implementeerida.	Vastav punkt on eelnõust välja jäetud.
13. Määrus 17 § 52 täiendatakse lg-ga lõige 3.1, mille kohaselt päikesepaneelide olemasolul tagatakse nende paigaldus ja tähistus asjakohase standardi kohaselt. Meie hinnangul ei anna nimetaud säte lisandväärtust, kuna ehitusseadustiku üks põhimõtteid on hea tava järgimise kohustus ning asjakohased standardid on hea tava üks osa.	Mittearvestatud. Päikesepaneelide paigaldamine on Eestis uus ja kiiresti kasvav trend, mis kätkeb päästjatele lisaoset. Seetõttu on õigusselguse huvides lisatud viide standardile, et oleks selge tehniliste nõuete kogum, mida järgida. Asjakohane standard on koostöös Päikeseelektri Assotsiatsiooniga 2018. aastal muudetud täpsemaks ja põhjalikumaks.
14. Määruse 17 lõiget 1* täpsustatakse selliselt, et hoone, millel on üheksa ja enam korrust varustatakse tuletõrjeliftiga, välja arvatud olemasolev hoone, mille ehitamisel kehtinud nõuete kohaselt ei olnud tuletõrjelift nõutud. Kuigi tuletõrjelifti olemasolu on nimetatud ka kehtivas määruses, tuleks siiski täpsustada, kas tuletõrjelift on sama, mis evakuatsioonilift. Lisaks vt ka märkust korruste kohta. <i>*) Ilmselt on silmas peetud § 53 lg 1 muudatust (Mari Tikan).</i>	Arvestatud. Seletuskirja täiendatud.
Päästeamet, 04.09.18 vastus kiri Kontaktisik: Margit-Marit Raudsepp; 372 4447832; margit.raudsepp@rescue.ee	
1) Muudatus nr 5, millega soovitakse määruse § 12 lõike 6 punkt 8 sõnastatakse järgmiselt: „8) päästemeeskonna infopunkt, mis asub automaatse tulekustutusüsteemiga varustatud hoones;“ Sisuliselt soovitakse leevendada kehtivas määruses olevat nõuet. Päästeameti hinnangul võib § 12 lõike 6 punkti 8 tühistada. Nimetatud nõue on hoone omanikule ebamõistlikult kulukas ja päästjate ohutut tegutsemist tagavad lihtsamini rakendatavad ja hoone omanikule odavamad nõuded, need on nõuded päästemeeskonna infopunkti keskkonnale – valgustusele, suitsu- ja kuumuse leviku piiramisele ning nimetatud nõuded on osaliselt sätestatud määruse nr 17 § 52 muudatustes. Päästeamet teeb ettepaneku § 52 täiendada ka lõikega 2² ja esitada selles päästemeeskonna infopunktile täiendavad nõuded suitsu- ja kuumuse leviku osas.	Arvestatud. Sõnastust ei muudeta. Päästemeeskonna infopunkt jääb eraldi tuletõkke-sektsiooniks, mille suuruse saab otsustada igal korral eraldi.
2) Muudatus nr 6, millega soovitakse määruse nr 17 § 12 lg 6 täiendada punktiga 17 järgmises sõnastuses: „17) kelder, välja arvatud üksikelamus“.	Arvestatud osaliselt. Sõnastust on muudetud. Uus sõnastus on järgmine:

Määrus nr 17 ei kasuta mõistet üksikelamu. Määruse lisa nr 1 kohaselt peetakse I kasutusviisi all silmas „ühe- ja kahe korteriga elamu“ ning sulgudes antakse täpsustus: üksikelamu, kaksikelamu, kaksikelamu sektsioon, suvila, aiamaa. Päästeamet teeb ettepaneku sõnastada § 12 lg 6 punkt 17 järgmiselt „17) kelder, välja arvatud ühe- ja kahe korteriga elamus“.	„17) kelder, välja arvatud ühe korteriga elamus.“
3) Muudatus nr 7, millega soovitakse sõnastada määruse nr 17 § 14 lg 6 järgmiselt: „(6) Tuletõkkeuks peab olema suletud asendis või varustatud sulgemisseadmega, mis tulekahju või selle ohu korral sulgeb ukse automaatselt, välja arvatud korteri või tehnilise ruumi uks, mis on tavakasutuses lukustatud.“ Päästeamet nõustub lõikes tehtava täpsustusega, mis selgitab sulgemisseade funktsiooni ehk lause osaga milles sätestatakse „mis tulekahju või selle ohu korral sulgeb ukse automaatselt“. Päästeamet ei saa nõustada lg 6 lause alguses toodud alternatiivsete võimaluste sätestamisega ning Päästeameti hinnangul vähendab eelnimetatud muudatus oluliselt hoonete turvalisust. Kehtivas määruses on § 14 lg 6 sõnastatud järgmiselt: tuletõkkeuks varustatakse sulgemisseadise, välja arvatud korterite ja tehniliste ruumide ukse, mis on tavakasutuses lukustatud. Uus sõnastus annab kaks alternatiivset võimalust, kas hoida uks suletuna või varustada sulgemisseadmega. Sellise alternatiivi loomine ei ole otstarbekas ja toob praktikas kaasa olukorra, kus inspektori kontrollkäigu ajal on tuletõkkeuksed suletud asendis ning hoone valdaja väidab, et tal ei ole kohustust ukse sulgemisseadmega varustada, sest ukse on suletud. Hetkel on Päästeamet nõudnud kõikide tuletõkkeuste sulgemisseadmega varustamist ja leiab, et see on igati mõistlik nõue jättes hoone valdajale vabaduse vajadusel ukse lahti hoida. Päästeamet teeb ettepaneku § 14 lg 6 sõnastada järgmiselt: „Tuletõkkeuks peab olema varustatud sulgemisseadmega, mis tulekahju või selle ohu korral sulgeb ukse automaatselt, välja arvatud korteri või tehnilise ruumi uks, mis on tavakasutuses lukustatud.“ Päästeamet teeb ka ettepaneku määruse seletuskirjas täpsustada, mida tehniliste ruumide all silmas peetakse (panipaigad, pisikesed laoruumid jne).	Arvestatud osaliselt. Õigusselguse mõttes lisatud eelnõusse lõige 7¹, mis sõnastatud järgmiselt: „(7¹) Evakuatsiooniteel asuv tavakasutuses avatud tuletõkkeuks peab olema varustatud seadmega, mis sulgeb sellise ukse tulekahju või selle ohu korral automaatselt.“ Muudatuse vajalikkus ja sisu on selgitatud seletuskirjas.
4) Muudatus nr 55, mille kohaselt sõnastatakse määruse nr 17 § 55 lg 2 järgmiselt: „(2) Enne käesoleva määruse jõustumist õiguslikul alusel ehitatud ehitise, mida kasutatakse ehitisele ettenähtud kasutamistotstarbe kohaselt, peab evakuatsioonile kehtestatud nõuete poolest vastama käesoleva määruse §-des 5, 12–14, 29, 30, 32–34, 34¹ ning 6. peatükis sätestatud nõuetele, arvestades § 3 lõikes 4 sätestatud. Olemasolevasse ehitisse enne käesoleva määruse jõustumist paigaldatud ja käesolevas lõikes nimetatud tuleohutuspaigaldis peab vastama selle paigaldamise ajal kehtinud tuleohutusnõuetele ja olema nõuetekohaselt hooldatud.“ Päästeameti hinnangul on nimetatud muudatus õigusselguse huvides oluline, sest see aitab täpsemalt sisustada senini tagasiulatavalt kehtivat 6.ptk. Nimelt sätestab määruse 6 ptk nõuded evakuatsioonile ja nende hulgas ka üldisena nõude, et evakuatsiooni tagamiseks peab hoones olema selle kasutamiseviisile, ruumide kasutamise otstarbele ning kasutajate arvule ja nende liikumisvõimekusele vastav arv sobiva paigutusega kergesti läbitavaid väljumisteid, evakuatsiooniteid ja -pääse ning nõutud tuletõkkesektsioone (6 ptk § 41 lg 2). Nimetatud üldise nõude sisustavad täpsemalt samas ptk olevad järgnevad §-d, kuid ka eelpool olevad §-d tuletõkkesektsioonide ja tuletõkkekonstruktsioonide ja avatäidete osas. Kuid Päästeameti hinnangul tuleks tagasiulatavalt kohaldatavate sätete hulgast välja jätta § 12 lg 6 punkt 3 – korter. Nimetatud punkti tagasiulatav kohaldamine tooks kaasa kohustuse ja rahalised väljaminekud väga paljudele korteriomaniikele (eriti seoses korterite ustega). Oluline on lg 6 punkti 3 väljajätmisel ka asjaolu, et kui toimub korteri renoveerimine, siis kuulub kohaldamisele § 55 lg 5 ning tuleb tagada korteri vastavus kõikidele määruse nr 17 nõuetele.	Arvestatud. Sättesse lisatakse välistus § 12 lg 6 punkti 3 kohta eraldi lausega. „Enne käesoleva määruse jõustumist õiguslikul alusel ehitatud ehitise, mida kasutatakse ehitisele ettenähtud kasutamistotstarbe kohaselt, peab evakuatsioonile kehtestatud nõuete poolest vastama käesoleva määruse §-des 5, 12–14, 29, 30, 32–34, 34¹ ja 6. peatükis sätestatud nõuetele, arvestades § 3 lõikes 4 sätestatud. Eelmises lauses nimetatud nõuet ei kohaldata § 12 lõike 6 punkti 3 kohta.“

Päästeamet teeb ettepaneku sõnastada määruse nr 17 § 55 lg 2 esimene lause järgmiselt: „Enne käesoleva määruse jõustumist õiguslikul alusel ehitatud ehitis, mida kasutatakse ehitisele ettenähtud kasutamistarbe kohaselt, peab evakuatsioonile kehtestatud nõuete poolest vastama käesoleva määruse §-des 5, 12, v.a lg 6 punkt 3, 13, 14, 29, 30, 32–34, 34¹ ning 6. peatükis sätestatud nõuetele, arvestades § 3 lõikes 4 sätestatud.	
5) Muudatus nr 40 täiendab paragrahvi 43 ja selle lõige 2 sõnastatakse järgmiselt: „(2) Hoones olevad hädaväljapääsud tähistatakse tuleohutuse seaduse kohaselt. Kui hädaväljapääs asub kõrgemal kui kaheksa meetrit, tagatakse redel- või tõstukautele juurdepääs. Kui juurdepääsu ei ole võimalik tagada, peab hädaväljapääsu kaudu olema võimalik jõuda ohutult maapinnale.“ Sisuliselt jäetakse hoone omanikule valik – kas ta tagab ohutu evakuatsiooni hädaväljapääsule tehnika juurdepääsuga või ehitusliku võimalusega (trepp). Päästeamet teeb ettepaneku sellist muudatust määruses mitte teha, sest Päästeametil puudub võimekus tagada tõstuk- või redelautosid üle Eesti. Samuti võib juhtuda, et piirkonnas, kus tõstuk- või redelauto on olemas, on see hoolduses või remondis. Seega ei ole võimalik hädaväljapääsu kasutamisel vaid päästetehnikale loota.	Punkt eelnõust välja jäetud.
6) Muudatus nr 56 kehtestab Lisa nr 1 uues sõnastuses. Päästeamet juhib tähelepanu, et III kasutusviisi ravihoonete loetelus on „perearstikeskus“, samuti eraldi „ööpäevaringses kasutuses perearstikeskus“ ning IV kasutusviisi loetelus „päevases kasutuses perearstikeskus“. Päästeamet saab muudatuste mõttest aru ja on sellega nõus, ilmselt tuleb III kasutusviisi alt kustutada sõna „perearstikeskus“, kuna edaspidi on perearstikeskused sõltuvalt kasutusajast jagatud kaheks.	Arvestatud. Vastav muudatus lisasse 1 sisse viidud.
7) Muudatuste väliselt märgib Päästeamet, et määruses nr 17 § 2 sätestatakse määruses kasutatavad terminid ning nende hulgas on lg 18 avatud termin „väljumistee“. Edaspidi määruses ja ka esitatud muudatustes kasutatakse samas tähenduses ka mõistet „väljapääsutee“. Nimetatud mõistet kasutab ka kehtiv standard „EVS-EN 1838:2013 Valgustehnika. Hädavalgustus“ ning seda on kasutatud ka määruse nr 17 muudatuste punktis 32. Sisult on mõisted kattuvad. Päästeamet teeb ettepaneku muuta määruse nr 17 § 2 lg 18 ning täpsustada, et väljumistee ja väljapääsutee on kattuvad mõisted.	Arvestatud. Uus sõnastus: „(18) Väljumistee või väljapääsutee käesoleva määruse tähenduses on liikumiskõlblik vaba läbikäigutee hoone põranda mis tahes punktist evakuatsioonipääsuni.“
Eesti Elektritööde Ettevõtjate Liit, 16.08.18 vastuskiri Kontaktisik: Märt Viileberg; mart.viileberg@eetel.ee	
1) Eelnõus antud paragrahv 20 muutmissettepaneku lõige (4) tuleks kustutada või muuta sõnastust järgnevalt: "(4) Kui kaabel on paigaldatud tule eest kaitstuna vähemalt 15 minutit tulekahju puhkemise hetkest, võib kasutada lisas 10 näidatust ühe astme võrra madalama tuletundlikkuse klassiga kaablit." <i>alternatiiviks võib olla ka sõnastus</i> "(4) Kui kaabel on paigaldatud tule eest kaitstuna vähemalt 15 minutit tulekahju puhkemise hetkest, võib üldiselt ehitises (välja arvatud evakuatsiooniteed) kasutada määratlemata tuletundlikkusega kaablit, mis on isekustuv ja tuld mitte levitav." Põhjendus. Vastavalt Päästeameti statistikale (https://www.rescue.ee/et/paasteamet/statistika/hoonetulekahjud.html) oli 2017 aastal ligi veerand (23,8%) tulekahjustatud elektriseadmetest või -paigaldistest, 2016 aastal oli 19,4%. Seega elektriseadmetest või -paigaldistest põhjustatud tulekahjustatud trend on olnud kasvav. 15 minutise kaitse saab tagada	Arvestatud sisuliselt. Määruse lisas 10 toodud nõuded ei kohaldu kaablile, mis on paigaldatud asjakohase standardi kohaselt.

kipsplaadiga, ehk siis saab lugeda kaabli kaitstuks välise tulekahju eest kui see on paigaldatud kipsplaatidega kaetud seinasse. Juhul kui kaablile tuletundlikkuse nõudeid ei esitata, võib kasutada kaableid tuletundlikkusega klass Eca (osavõtt tulekahjust on tavapärane (nt sünteetilised polümeerid)) või isegi klass F (kergesti süttiv või määramata). Määratlus vt https://www.rescue.ee/et/paasteamet/tuleohutusj2relevalve/juhendid.html - "Ehituslike tuleohutusnõuete kokkuvõte". Elektripaigaldisest tekkinud tulekahju puhul moodustaks klass E või F kaabel süütenõõri, mida mööda tulekahju hakkab hoone seinasse edasi levima. Kuivõrd madalama tuletundlikkuse klassiga kaablid on odavamad, siis suure tõenäosusega hakatakse määrusega loa andmisel neid rohkem paigaldama. Kuivõrd elektriseadmetest või -paigaldistest põhjustatud tulekahjude trend on kasvav, ei ole hea kui tekitame juurde veel täiendava ohu allika. Kõigele lisaks tekitab antud lõige (4) praeguses sõnastuses vastuolu lisa 10 tabeli all oleva märkusega * evakuatsiooniteede kaablite kohta.	
2) Eelnõusse tuleb lisada paragrahv 12 lõige (6) punkt 15) sõnastuse muudatus, sõnastades see järgmiselt : "5) hoone elektrikilbid või ruumid, kus asuvad elektrikilbid, mille peakaitsme nimivool on üle 100 ampri juhul kui nendest toidetakse rohkem kui ühes tuletõkkeseksisioonis asuvaid seadmeid;" Põhjendus. Praegune sõnastus on tekitanud olukorra, kus näiteks - Natukenegi suurema restorani köögi kilp ei või enam asuda köögiga samas tuletõkkeseksisioonis nagu varem; - Suurte ventilatsiooni ja jahutusseadmete kilp ei või enam asuda ventilatsiooniruumis nagu varem; - TP3 hoones asuvate suurte võimsust nõudvate (nt metallitööstus, kivitööstus jms) tehase, kus kasutatavate seadmete voolud kokku on suuremad kui 100 A, kilp ei või enam asuda tehasega samas tuletõkkeseksisioonis nagu varem. Ja mis teha seadme enda kilbiga kui seadme peakaitsme nimivool on üle 100 A, kas tootja garantiinõuetest mööda vaadates demonteerida ja viia eraldi ruumi? Eelpooltoodud näidetes peab kilbile eraldi tulekindla kapi ehitama. Näiteks köögi puhul aga on ilmselgelt kuum rasvane ahi ja pliit suurema tulekahju tekke ohuga kui neid toitev elektrikilp. Kas siis peaks ahjule ja pliidile ka eraldi tulekindla kuudi ehitama?	Arvestatud.